

Kääpiöbullterrierin rotukohtainen jalostusentavoiteohjelma

1. Yhteenveto

Kääpiöbullterrieri kuuluu FCI:n kolmos- eli terrieriryhmään. Suomessa on noin 35 kääpiöbullterrieriä, aktiivisia kasvattajia 4. Kääpiöbullterrieri on aktiivinen ja voimakas seurakoira. Kääpiöbullterrierin tulisi olla luonteeltaan avoin, kuriin mukautuvainen ja ihmisystävällinen. Oikein kasvatettuna ja koulutettuna kääpiöbullterrierin kanssa harrastaminen on antoisaa ja mukavaa. Rotumääritelmä määrittelee säkäkorkeus rajaksi 35,5cm. Painorajoja ei ole vaan koiran on oltava kokonsa nähden mahdollisimman massiivinen vaikuttamatta kuitenkaan raskaalta. Sairauksista yleisimpiä ovat erilaiset iho-ongelmat. Rodussa esiintyy myös kuuroutta, sydän- ja munuaissairauksia sekä merkittävää liikapainoa. Purentavikoja esiintyy melko runsaasti. Jalostuksessa tulisi huomioida rodun suuri sukusiitosaste. Myös pieni populaatio koetaan haasteena. Terveysten ja luonteen tulisi olla ensisijaisen tärkeässä asemassa jalostusvalintoja tehtäessä. Suomen Bullterrieriyhdistys r.y. opastaa ja palvelee rodunharrastajia Suomessa. Yhdistyksessä on jäseniä noin 270.

2. Rodun tausta

Bullterrieri on englantilainen rotu, joka kehitettiin alunperin taistelukoiraiksi. Kun vuonna 1835 koiratappelut kiellettiin lailla, kasvatustyössä keskityttiin ulkonäön ja luonteen kehittämiseen. Rodun kantamuodon kehittäjä, James Hinks, käytti jalostukseen vanhaa englantilaista terrieriä (Old White English Terrier rotu, joka on jo sukupuuton kuollut), dalmatiankoiraa ja staffordshirebullterrieriä, jolloin saatiin mukaan värilliset muunnokset rodusta. Jo alusta alkaen koirien koko vaihteli suuresti, ja harrastajat erottivat standardibullterrierieistä toy ja miniature bullterrierit omaksi roduikseen. Yrittäessään pienentää koiria kasvattajat saivat aikaiseksi bullterrieritä, joiden tyyppissä oli parantamisen varaa. Rodun suosio hiipui niin, että 1918 Iso-Britannian Kennelklubi päätti poistaa rekisteristään kääpiöbullterrierit kokonaan. Innokkaat kasvattajat jatkoivat kasvatustyötä sekoittaen rotuun erilaisia metsästysterrierieitä. Vasta vuonna 1938 rotu sai taas virallisen leiman kun perustettiin The Miniature Bull Terrier Club of England. Tänä päivänä rodulla on samanlainen rotumääritelmä kun standardibullterrierillä sillä poikkeuksella, että kääpiöbullterrierin säkäkorkeus ei saa olla yli 35,5cm (14 tuumaa). Kääpiöbullterrierin suosio on maailmanlaajuisesti pienempi kuin standardibullterrierin, mutta rodulla on vankka kannattajajoukkonsa.

3. Järjestöorganisaatio ja sen historia

Suomen Bullterrieriyhdistys ry on perustettu Helsingissä vuonna 1977 ja aloitti toimintansa rotukerhona. Yhdistys on toiminut Suomen Kennelliiton, Helsinginseudun Kennelpiirin ja Suomen Terrierijärjestön alaisena rotua harrastavana yhdistyksenä vuodesta 1993. Vuoden 2005 alussa yhdistyksessä oli jäseniä 237. Yhdistyksen hallitukseen valitaan yleiskokouksessa puheenjohtaja ja 6 jäsentä kaksivuotis kausiksi. Hallitus valitsee keskuudestaan sihteerin. Yhdistyksen hallitus valitsee jäsenten esityksestä jalostustoimikunnan, joka toimii hallituksen apuna sääntöjen määräämällä tavalla. Vuonna 1995 yhdistys valitsi ensimmäisen jalostustoimikuntansa. Yhdistyksellä on lisäksi lehtitoimikunta, pentuvälitys sekä muita toimikuntia joihin jäsenet valitaan yleiskokouksessa.

4. Nykytilanne

4.1. Populaation koko ja rakenne

Ensimmäinen Suomeen rekisteröity minibulli tuotiin tänne Englannista 1988, ja viimeiset kymmenen vuotta rodun edustajia on rekisteröity muutama vuodessa. Rodun suosio on kuitenkin kasvussa, sen huomaa kysynnästä sekä aloittavien kasvattajien määrästä. Pohjoismaista Ruotsilla on suurin kääpiöbullterrierikanta, siellä on noin 70 kääpiöbullterrieriä. Norjassa ja Tanskassa kannat ovat hyvin pieniä. Baltian maista etenkin Virossa rodun suosio on kasvussa. Eniten kääpiöbullterrieritä löytyy rodun emämaasta Iso-Britanniasta, siellä rekisteröidään noin 200 pentua vuosittain. Myös Saksassa, Australiassa ja Yhdysvalloissa on paljon rodun edustajia. Suomalaisten kääpiöbullterriereiden ongelma on hyvin pieni kanta ja kapea geenipooli. Suomessa on syntynyt alle kymmenen pentuetta, joten suurin osa koirista on tuotu ulkomailta, lähinnä Iso-Britanniasta, Saksasta ja Virosta. Kääpiöbullterriereiden sukusiitosasteet ovat huolestuttavan korkeita ympäri maailmaa. Sukusiitosastetta on pyritty pienentämään Iso-Britanniassa ja Australiassa lukuisia vuosia voimassa olleilla ns. interbreeding-ohjelmilla. Ohjelman puitteissa kääpiöbullterrieritä on risteytetty standardibullterrierieihin, ja pennut on rekisteröity kääpiöbullterriereiksi. Suomessa interbreeding on sallittua kennelliiton poikkeusluvalla. Toistaiseksi yhtään poikkeuslupaa ei ole Suomessa anottu. Amerikassa teetetty tutkimus osoittaa kääpiöbullterriereiden heterotsygotia-asteen toiseksi pienimmäksi 28 tutkitusta rodusta. Tämä tarkoittaa, että kääpiöbullterriereiden geenien vaihtelu on tutkituista roduista toiseksi pienin. Heterotsygotia-aste saadaan nousemaan käyttämällä ulkosiitosta ja vähentämällä sisäsiitosta rodussa. Suositeltava sukusiitosaste on alle 6,25 (serkusparitus). Tällä hetkellä sukusiitosasteet eivät ole korkeita Suomessa, mutta koska nykyisten koirien sukutauluissa esiintyy paljon samoja koiria riski on suuri, että sukusiitosaste kasvaa tulevaisuudessa. Suomen bullterrieriyhdistys suosittelee myös välttämään matadorijalostusta, eli yhden uroksen liiallista jalostuskäyttöä.

Vv	Narttu	Uros	Pentueet	Yht	T-narttu	T-uros	Tuonnit
1988					1		1
1992						1	1
1993					1		1
1994						1	1
1996						1	1
1998					1		1
1999	3		1	3			
2001	3	1	1	4			
2003	3		1	3			
2004	2	2	2	4	4	1	5
2005	2	1	1	3		1	1

4.2. Luonne ja käyttöominaisuudet

Suomessa ja suurimmassa osassa rotua harrastavista maista kääpiöbullterrieri on seurakoiran asemassa. Virallisesti se kuuluu terrieriryhmään. Kääpiöbullterrieri on luonteeltaan määrätietoinen, rohkea, utelias ja älykäs, mutta kuten rotumääritelmäkin sanoo tulisi kääpiöbullterrierin olla myös kuriin mukautuvainen ja ihmisystävällinen. Se vaatii vähintäänkin peruskoulutuksen. Kasvatustyössä tulisi panostaa huolella luonteeseen ja arkojen sekä aggressiivisten koirien käyttöä jalostukseen ei suositella. Kääpiöbullterrieri on aktiivinen rotu joka soveltuu moniin eri harrastusmuotoihin. Suurin osa koirien omistajista harrastaakin kääpiöbullterrierinsä kanssa jotain esim. agility-, jälki-, tottelevaisuuskoulutusta ja suurimpana harrasteryhmänä näyttelyt.

4.3. Terveys

4.3.1. Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet

Suomessa kääpiöbullterriereillä todettuja sairauksia on useita. Vakavimpina voidaan todeta linssiluksaatio, iho-ongelmat, perinnöllinen sydämen vajaatoiminta ja perinnöllinen munuaisten vajaatoiminta sillä ne aiheuttavat koiralle kärsimystä jopa kuoleman. Suomen Bullterrieriyhdistyksen jalostuksentavoiteohjelma suosittelee jalostukseen käytettäviltä koirilta tutkittaviksi:

- Silmät, tutkimustulos ei tule olla vuotta vanhempi astutushetkellä
  - Sydän, tutkimustulos ei tule olla vuotta vanhempi astutushetkellä
  - Munuaiset, tutkimustulos ei tule olla vuotta vanhempi astutushetkellä
  - Kuulo, BAER-testi, kertaluontoisesti, mielellään ennen luovutusikää
  - Polvet, polvilumpion sijoiltaan menon varalta, ei alle 12 kuukauden iässä
- Keinosiemennykseen tulisi turvautua vain jos esim. välimatka tai onnettomuus estävät normaalin astutuksen. Uroksen joka omaa alentuneen

sukupuolivietin jalostuskäyttöä tulisi harkita tarkoin.

LONKAT, KYYNÄRNIVELET JA POLVET

Rodussa on tutkittu lonkkaniveldysplasiaa, kyynärniveldysplasiaa ja patella luksaatiota 2000 luvulta lähtien yhdistyksen järjestämässä vapaaehtoisuuteen perustuvissa joukkotutkimuksissa. Yllä luetelluiden sairauksien perinnöllinen esiintyminen rodussa on vähäistä varsinkin ottaen huomioon ympäristön ja elinolosuhteiden vaikutuksen kyseisten vikojen muodostumisessa. Ongelmien ennaltaehkäisemiseksi olisi suotavaa, ettei kasvuiässä olevien koirien painoa liioiteltaisi. Vaikka tutkittuja kääpiöbullterriereitä Suomessa on hyvin vähän, kansainvälisten tilastojen valossa rodun tilanne lonkka- ja kyynärnivelissä on hyvä, eikä suosituksia näiden suhteen ole syytä asettaa. Kansainvälisten tilastojen mukaan myös polvet ovat terveitä, mutta koska polvilumpion sijoiltaan menon katsotaan olevan ongelma etenkin kääpiöroduilla on ne syytä tutkia Suomessakin tilanteen kartoittamiseksi.

SYDÄN

Rodussa esiintyy sydämen läppävikoja eri asteisena. Viat ovat suurella todennäköisyydellä perinnöllisiä. Sairauksien esiintymistä on alettu kartoittaa yhdistyksen toimesta vapaaehtoisten joukkotarkastusten yhteydessä suoritettavalla sydänkuuntelulla sekä kehottamalla kasvattajia ja omistajia kuunteluttamaan koiran sydänäänit muun mahdollisen eläinlääkärikäynnin yhteydessä. Mikäli eläinlääkäri kuuntelussaan toteaa sivuäänen, tulisi koira lähettää tarkentaviin tutkimuksiin sydänsairauksiin erikoistuneelle eläinlääkärille, joka päättää koiran mahdollisesta jatkohoidosta. Jalostukseen tulisi käyttää vain sydämeltään tutkitusti terveiksi todettuja yksilöitä. Koska sydämen läppävikä on vakava sairaus ja se saattaa ilmetä vasta myöhemmällä iällä, tulisi jalostukseen käytettävillä koirilla olla alle vuoden vanha tutkimuslausunto. Tulos rekisteröidään Suomen Kennelliiton tietokantaan. Suomessa sairautta ei ole systemaattisesti kartoitettu, mutta Yhdysvalloissa tehtyjen tutkimusten valossa voidaan sanoa sairauden olevan yksi rodun suurimmista ongelmista.

MUNUAISET

Rodussa esiintyy perinnöllistä munuaisten vajaatoimintaa: kroonista perinnöllistä nefriittiä sekä polykystistä munuaistautia (PKD), jotka aiheuttavat munuaisten vajaatoimintaa. Sairauksien periytyvyys ei ole sukupuoleen sidottu. Sairastuneen koiran oireisiin kuuluu mm. lisääntynyt juominen, laihtuminen, haluttomuus ja pahoinvointi. Valitettavasti koira usein oireilee vasta kun suurin osa munuaisista on jo tuhoutunut. Sairaus pyritään toteamaan aikaisessa vaiheessa mittaamalla munuaisten kreatiini ja proteiini arvoja verestä tai virtsasta. Koska munuaisvika on vakava sairaus ja se saattaa ilmetä vasta myöhemmällä iällä, tulisi jalostukseen käytettävillä koirilla olla alle vuoden vanha tutkimuslausunto. Ruuminavaustulosten perusteella Suomessa tiedetään kuolleen yksi kääpiöbullterrieri munuaisten vajaatoimintaan. Koira jonka munuaisten

toiminta-arvot poikkeavat hyväksytystä tasosta ei tulisi käyttää jalostukseen, ainakaan ennen kuin selventävät lisätutkimukset ovat suoritettu. Perinnölliseen munuaisvikaan sairastunut yksilö menehtyy ennen pitkää hoidosta huolimatta.

SILMÄT

Kääpiöbullterriereillä esiintyy linssiluksaatiota (Primary Lens Luxuation PLL). Linssiluksaatio puhkeaa koiran ollessa 2-7 vuotias ja aiheuttaa linssin osittaiseen (subluksaatio) tai kokonaiseen irtoamiseen. Jos linssin irtoaminen huomataan ajoissa niin näkö voidaan kokonaan tai osittain pelastaa leikkauksella tai elinikäisillä silmätipoilta, muuten koira menettää kykynsä tarkentaa katsettaan. Sairaus voi edetä hyvin nopeasti eli kääpiöbullterrierin omistajan tulisi aina viedä koiransa heti eläinlääkärille jos havaitsee silmissä oireita. Sairaus on hyvin kivulias. Tuoreiden tutkimusten mukaan sairaus periytyy autosomaalisen ressesiivisesti. Suomessa ei ole todettu yhtään linssiluksoitunutta kääpiöbullterrieriä mutta ottaen huomioon nuoren koirakantamme tämän hetkistä todellista terveydentilaa on vaikeaa arvioida. Englannin kääpiöbullterrieriyhdistys ylläpitää listaa linssiluksaatioon sairastuneista koirista maailmalla. Linssiluksaatioon sairastunutta koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

KUULO

Kääpiöbullterrierillä esiintyy kuuroutta. Kuurous todetaan eläinlääkärin suorittamalla BAER (Brainstem Auditory Evoked Response) testillä. Puolikuuroa yksilöä on lähes mahdotonta todentaa ilman asianmukaista tutkimusta. Puolikuuro koira voi elää lähes normaalia elämää, mutta perinnöllisesti se kuitenkin luetaan sairaaksi. Lopullista periytymismekanismia kuuroudesta ei ole vielä selvitetty. Toistaiseksi alle kymmenen kääpiöbullterrieriä on tutkittu kuulon osalta Suomessa, ja kaikki ovat olleet kuulevia, mutta Yhdysvalloissa tehdyissä kartoituksissa ilmeni noin 1% koirista olevan täysin kuuroja. Suomen Bullterrieriyhdistys suosittelee rodun emämaan Iso-Britannian lailla kieltoa myydä kuuroa pentua.

IHO-ONGELMAT JA ALLERGIAT

Rodussa esiintyy erilaisia iho-ongelmia ja allergioita. Ihosairauksista yleisimmät ovat syvä karvatupen tulehdus (furunkuloosi) ja sikaripunkki sairaus (demodikoosi), joka johtuu koiran immunitietin heikkenemisestä ja on suurella todennäköisyydellä periytyvää. Demodikoosia esiintyy paikallisena ja yleistyneenä. Allergioista kärsivän koiran immunitietijärjestelmän toiminta on häiriintynyt. Hoito on usein kallista, vaikeaa ja aikaa vievää. Kroonisesta ihosairaudesta kärsivää koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen sillä perinnöllisyyttä tai alttiutta sairastumiseen ei voida poissulkea. Eri ihosairauksien esiintymistä rodussa ei ole voitu kartoittaa tarpeeksi tarkasti, koska niihin ei ole olemassa täysin luotettavia tutkimusmenetelmiä.

PURENTAVIAT

Purennan suhteen suurimmat ongelmat ovat sisäänpäinkääntyneet alakulmahampaat, johtuen kapeasta alaleuasta sekä alapurenta. Myös hammaspuutoksia esiintyy runsaasti, useimmiten puuttuu P1 ja P4 poskihampaita. Virheellisen purennan omaavia kääpiöbullterriereitä näkee nykyään liian usein. Virheellisiä purentoja joudutaan jopa korjaamaan leikkauksilla. Kasvattajien tulisikin olla jalostusvalinnoissaan kriittisempiä purentojen suhteen.

4.3.2. Yhteenveto rodulla muissa maissa tai kirjallisuudessa kuvatuista sairauksista

Rodun emämaan Iso-Britannian rotuyhdistys listaa suurimmiksi ongelmiksi silmät, sydämen, munuaiset, kuulon ja polvet sekä kehottaa kasvattajia tutkimaan jalostukseen käytettävät koirat edellä mainittujen sairauksien osalta. Lisäksi se suosittaa iho-ongelmista kärsivien yksilöiden pois sulkemista jalostuksesta ja kieltää kuurojen pentujen myynnin. Kuten Suomessa myös muualla maailmassa todetaan iho-ongelmien ja allergioiden olevan rodun yleisin ongelma.

SINKIN IMEYTYMISHÄIRIÖ ELI LETAALI AKRODERMATIITTI (LAD)
Letaali akrodermatiitti on perinnöllinen sairaus joka johtuu sinkin imeytymishäiriöstä. Siihen sairastuneet koirat kuolevat yleensä ennen 7 kuukauden ikää. Oireita ovat ihon krooniset muutokset, elimistön puolustusjärjestelmän muutokset sekä erilaiset bakteeri-infektiot. Perinnöllisyyttä ei vielä tunneta tarkasti, mutta letaalin akrodermatiitin epäillään periytyvän resessiivisesti (väistyvästi). Suomessa letaalia akrodermatiittia ei ole tavattu. Yhdistelmää, josta on syntynyt letaali akrodermatiitti pentu ei tule uusia. Letaali akrodermatiitin yhteyttä Tail Spinning syndroomaan on alettu tutkia.

EPILEPSIA

Epilepsia johtuu aivojen sähköisen toiminnan häiriöstä, jolloin koiralle tulee toistuvia kohtauksia. Kohtausten laatu vaihtelee käytöshäiriöistä jonkin ruumiinosan vapinaan ja kramppaamiseen, pahimmillaan koira makaa maassa tajuttomana kouristellen. Epilepsiaa on kahden tyyppistä: sekundaarista eli aivovauriosta johtuvaa ja Primaarista (varsinainen epilepsia) jonka syytä ja perinnöllisyyttä ei tarkoin tiedetä. Koska perityminen on vielä epäselvää, ei epilektikkaa tule käyttää jalostukseen ja sen pentuesisarusten käyttöä tulisi harkita tarkoin. Myöskään yhdistelmää josta on syntynyt epilektikko ei suositella käytettävän uudestaan. Epilepsiaa esiintyy kirjallisuuden mukaan 0,5 - 5,7 prosentilla kaikista koirista. Kääpiöbullterriereillä ei ole todettu epilepsiaa Suomessa.

HÄNNÄNJAHTAUS SYNDROOMA (TAIL SPINNING)

Hännänjahtaus syndrooma on sairaus joka pahimmillaan johtaa koiran lopettamiseen. Sairas yksilö, spinneri saa kohtauksia joiden aikana se pyörii

pakonomaisesti ympäri häntäänsä jahdaten joskus jopa pyörtymiseen saakka. Hännänjahtausta esiintyy myös lievempänä, kontrolloitavana muotona. Pyörimisen laukaisee usein jokin ulkopuolinen ärsyke. Koira saattaa käyttäytyä myös aggressiivisesti jos pyörimistä yritetään keskeyttää. Vielä on epäselvää mikä sairauden aiheuttaa eikä perinnöllisyyttä tiedetä. Suositeltavaa on ettei spinnereitä käytetä jalostukseen. Suomessa yksi kääpiöbullterrieri on jouduttu lopettamaan hännänjahtauksen vuoksi.

VESIHÄNTÄ

Vesihäntä tarkoittaa tulehdusta selkäytimen taaimmaisissa hermoissa, ja se esiintyy yleensä kylmien säiden tai uimisen jälkeen. Koira aristaa voimakkaasti takaosaansa ja erityisesti häntäänsä. Tulehdusta hoidetaan antibiottikuurilla ja oireet häviävät tavallisesti parissa päivässä. Vesihännän yhteydessä anaalirauhaset voivat myös tulehtua. Sairaus on erityisen tavallinen vedessä viihtyvillä noutajakoirilla, mutta sitä tavataan myös kääpiöbullterrierillä.

RAIVOSYNDROOMA

Raivosyndrooma on kohtauksittaista, hillitöntä aggressiivisuutta. Se ei ole käytöshäiriö vaan todennäköisesti fyysinen sairaus. Syy raivosyndroomaan löytyy todennäköisesti aivojen toimintahäiriöstä, ne saattavat olla eräs epilepsian muoto. Sairauden epäillään olevan yhteydessä myös hännänjahtaussyndroomaan sekä LAD:iin. Kohtauksia edeltää usein aistiharhat esim. nuoleminen tai näkymättömien "kärpästen" metsästys. Kohtausta seuraa usein totaalinen väsymys. Osa kohtauksista pystytään ehkäisemään epilepsialääkityksellä. Suomessa ei ole tiedossa yhtään raivosyndrooma-tapausta.

4.4. Ulkomuoto

Kääpiöbullterrierillä sanotaan olevan neljä eri tyyppiä: bull-, terrieri-, dalmatialais- ja bullterrierityyppi (middle of the road). Jokaisella neljällä tyyppillä on omat tunnusomaiset piirteensä joten niiden ulkomuodossa esiintyy runsaasti vaihtelua. Kääpiöbullterrierin tulee olla tiivis, vanttera ja ketterä. Sillä tulee olla maksimaalinen määrä massaa kokoonsa nähden olematta kuitenkaan ylipainoinen. Liikunnan merkitystä ei voitane liikaa korostaa, väkisin lihotettu koira ei vastaa kääpiöbullterrierin rotumääritelmän antamaa kuvaa rodusta.

Kääpiöbullterrierin pään tulisi olla kauttaaltaan sileä ja täyttynyt, olematta kuitenkaan liioitellun kaareva profiililtaan. Useiden kääpiöbullterriereiden päiden taso ei vastaa täysin rotumääritelmää.

Yksi heikkous rodun ulkomuodossa on kulmaukset. Tämä heijastuu liikkeisiin. Lisäksi useiden kääpiöbullterriereiden säkäkorkeus ylittää rotumääritelmän koko rajan.

Valkoisen kääpiöbullterrierin tulee olla kokonaan valkoinen lukuunottamatta pään alueella sallittuja värillisiä merkkejä. Pigmenttimerkit ihossa ovat

sallittuja, pilkut turkissa eivät. Värillisellä bullterrierillä tulee värin olla vallitseva. Rotumääritelmässä sallittuja värejä: brindle, punainen ja trikolori. Musta väri joka on dominoiva on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina. Olisi toivottavaa, että kasvattajat kiinnittäisivät huomiota värien periytyvyyteen sekä pentuja rekisteröidessään kiinnittäisivät huomiota värien oikeellisuuteen. Sukutauluja myöhemmin tarkasteltaessa väärät värimerkinnät aiheuttavat vääriä tulkintoja värien periytyvyyden suhteen.

5. Yhteenveto aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta

Suomen Bullterrieriyhdistyksellä ei ole ollut voimassaolevaa jalostusentavoiteohjelmaa kääpiöbullterriereille johtuen populaation pienestä koosta.

6. Jalostuksen tavoitteet ja strategiat

6.1. Visio

Luonteen tulee säilyä rodu itsepäisyydestä huolimatta ihmisytävällisenä, tasaisena ja kuriin mukautuvana.

Kääpiöbullterrierin seurakoiran asemasta huolimatta yhdistyksen tulee kannustaa ihmisiä harrastamaan koiransa kanssa ja täten ohjaamaan toimeliaan rodun energia positiviiseen suuntaan. Omistajien aktiivisuuden lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi on tarpeellista järjestää leirejä ja omistajien koulutustilaisuuksia.

Rodun terveystilannetta sekä Suomessa, että muualla maailmassa seurataan aktiivisesti. Myös tiedottamista rodun terveydentilasta ja mahdollisten ongelmien ehkäisystä tulee lisätä.

6.2. Tavoitteet

Suomen Bullterrieriyhdistyksen tavoitteena on kannustaa kasvattajia pyrkimään kohti hyväluonteista, tervettä ja rotumääritelmän mukaista bullterrieriä.

Tämän ohjelman tavoitteena on kannustaa kasvattajia testaamaan ja tutkituttamaan jalostukseen käyttämiään yksilöitä sekä niiden jälkeläisiä ohjelman antamien suositusten mukaisesti. Rodun ulkomuoto tulee pitää rotumääritelmän edellyttämällä tasolla.

- Aggressiiviset ja arat yksilöt tulee sulkea pois jalostuksesta.
- Sukusiitosasteen nousua tulee ennaltaehkäistä, sukusiitosaste on suotavaa pitää alle 6,25% (serkusparitus).
- Geenipoolia ei saa päästää entisestään kaventumaan, tässä saattaa auttaa mm. interbreeding-koirien käyttö jalostuksessa.

Yksi tärkeä yhdistyksen tavoite on myös rodun positiivisen tunnettavuuden lisääminen ja todenperäisen informaation jakaminen tästä monipuolisesta rodusta. Yhdistys kannustaa kasvattajia ja koirien omistajia avoimuuteen omissa koirissa ja kasvateissa esiintyvien mahdollisten ongelmien suhteen.

Tavoitteena on järjestää myös jalostustarkastuksia sekä kasvattajapäiviä tulevaisuudessa.

6.3. Rotujärjestön strategia

Jotta jalostukselle asetetut tavoitteet saataisiin toteutettua Suomen Bullterrieriyhdistys tiedottaa koirille suositeltavista tutkimuksista yhdistyksen lehdessä Bulterissa ja järjestää joukkotarkastuksia sekä terveystutkimuksia kasvattajille ja jäsenistölle rodun terveydentilan kartoittamiseksi. Yleistä tietoutta terveydestä tullaan lisäämään niin kasvattajille kuin koirien omistajillekin.

Rodun tilannetta ulkomailla tullaan aktiivisesti seuraamaan sekä tekeään yhteistyötä muiden maiden yhdistysten kanssa. Yhdistyksen toimihenkilöitä tullaan kouluttamaan, sekä motivoidaan ja ohjataan heitä toimimaan aktiivisesti yhteisen asian hyväksi. Yhdistyksen lisäksi kasvattajilla on vastuu oikeanmukaisesta tiedottamisesta liittyen rodun ulkomuotoon, ominaisuuksiin, luonteeseen ja terveyteen. Yhdistys tukee omistajia rahallisesti kääpiöbullterriereille suoritetuista jalostusentavoiteohjelman mukaisista terveystutkimuksista.

Rotua harrastavana yhdistyksenä Suomen Bullterrieriyhdistys on aktiivisesti mukana uusien ulkomuototuomareiden koulutuksessa.

Yhteistyö kasvattajien kesken on ensiarvoisen tärkeää tietojen keräämiseksi ja päivittämiseksi.

6.4. Uhat ja mahdollisuudet

Suomessa uhkana koetaan rodun pienet rekisteröintimäärät, geenipohjan kapeneminen ja tärkeiden perintötekijöiden katoaminen. Matadorijalostusta ja sukusiitosta tulisi välttää geenipoolin monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Ääripään ominaisuuksien jalostamista tulee välttää. Suomen Kennelliiton ohella Suomen Bullterrieriyhdistys on huolissaan "paperittomien" ja salakuljetettujen pentujen tuonnin lisääntymisestä. Uhkatekijänä koetaan myös usein tietämättömyydestä ja informaation puutteesta johtuva negatiivinen muiden arvostelu sekä näiden tietojen levittäminen. Vaikka kääpiöbullterrierien pennuista on kova kysyntä tulisi jokainen pentue suunnitella huolella ja harkiten. Bullterriereillä on myös valitettavan huono maine valtaväestön keskuudessa, taistelukoirausta vaikuttaa voimakkaasti mielikuviin rodusta.

Mahdollisuuksina koetaan kasvava yhteistyö yhdistyksen ja kasvattajien kanssa. Tietojen saaminen ja jakaminen yhdistysten ja kasvattajien kanssa on helpottunut nykytekniikan ansiosta ja olisi tärkeää saada kaikki kasvattajat mukaan yhdistykseen ja osaksi sen toimintaa. Yhteistyö ulkomaisten kasvattajien kanssa on rotumme tulevaisuuden kannalta mahdollisuus joka auttaa saamaan uutta geeniperimää populaatioomme. On myös mahdollista anoa Suomen Kennelliitolta poikkeuslupaa yksittäisten ns. interbreeding-pentueiden teettämiseksi, joka laajentaisi geenipoolia. Suurin osa kääpiöbullterrierin omistajista kuuluu yhdistykseen ja saa sitä kautta tärkeää ja ajankohtaista tietoa rodustamme. Väärien tietojen

leviämisen välttämiseksi yhdistys yrittää ohjata jäseniään käyttämään hyväksi yhdistyksen ja sen jalostustoimikunnan hallussa olevaa materiaalia.

6.5. Varautuminen ongelmiin

Jalostustoimikunta keskittyy luonne-, terveys- ja ulkomuototiedottamisen lisäksi seuraamaan rodun sukusiitostilannetta ja auttamaan kasvattajia jalostusvalintojen tekemisessä. Rodun tilannetta sairauksien suhteen seurataan aktiivisesti. Tiedottamista tullaan lisäämään rodun maineen parantamiseksi ja halpatauonin välttämiseksi. Tiedottamista tullaan lisäämään yhdistyksen lehden lisäksi myös jalostus- ja kasvattajapäivien kautta sekä mm. näyttelyiden ns. rotuinfopisteillä. Yhdistys auttaa ja neuvoa koirien uudelleen sijoituksissa sekä maksaa tapauskohtaisesti koirien ruumiinavaukset patologilla rodun mahdollisten ongelmien kartoittamiseksi, löytämiseksi ja ehkäisemiseksi.

6.6. Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi

Jalostustoimikunta kerää tiedot kaikista tutkituista koirista ja tekee näiden perusteella yhteenvetoja rodun terveydentilan kehittymisestä. Yhteenvetoja julkaistaan yhdistyksen lehdessä Bulterissa ja internetsivuilla. Jalostuksentavoiteohjelmaa tullaan päivittämään vastaamaan rotumme tulevaisuuden tarpeita. Lisäksi yhteistyötä jalostustoimikunnan ja yhdistyksen pentuvälityksen välillä tullaan lisäämään.

7. Tavoiteohjelman toteutumisen seuranta

Jalostustoimikunta kerää saamansa tutkimus- ja kyselymateriaalin koirista ja tekee vuosittain yhteenvedot tutkituista koirista yhdistyksen lehteen. Kasvattajaneeli kokoontuu tasaisin väliajoin keskustelemaan rodun tilanteesta.

8. Lähteet

Esitys Suomen Bullterrieriyhdistyksen jalostuksentavoiteohjelmaksi 1999
Suomen Bullterrieriyhdistyksen keräämät tiedot tutkituista koirista
Suomen Kennelliitto, tilastot

9. Liitteet

Kääpiöbullterrieriden rotumääritelmä
Lista Suomessa BAER-testatuista käpiöbullterrierieistä
1998 Miniature Bull Terrier Health Survey Summary
Health Survey 2002-2004
Current Eye Disease Overview

Analysis on Genetic Variation in 28 Dog Breed Populations with 100
Microsatellite Markers
Spinning syndrome liite
Rage syndrome liite
Left heart abnormalities in Miniature Bull Terriers